

**Predikatie van ds. Voorthuysen, gehouden op 13 januari 1965 te Geldermalsen
over Mattheüs 3:12: "Wiens wan in Zijn hand is." (Rouwdienst)**

Zingen: Psalm 42:3

Ezechiël, die grote en godzalige profeet, wordt door de Heere steeds aangesproken met mensenkind, mensenkind. Dat zal die man nodig gehad hebben. Mensenkind. Terwijl het bij Daniël kon lijden, dat God hem aanspreekt met zeer gewenste man. Daniël kon je in de leeuwenkuil stoppen, en dan werd hij niet mismoedig. En even later kon je hem uitroepen tot de derde heerser in het koninkrijk, je kon hem met goud en purper bekleden; en dan werd hij niet hoogmoedig. Dat is ook een genade! Kom je niet veel tegen. Wat had die man veel van de Geest van Christus. Wat leek die man op Christus. Die kon je ook verheerlijken: "groot profeet", "Elia", "Gij zijt de Christus", "nooit zo iets gehoord"; en je kon Hem uitschelden: "vraat en wijnzuiper", "Beëlzebul", "verleider". Wie is er doof als Mijn Knecht en blind als Mijn Knecht. Wat leek Daniël daar veel op. Gij zeer gewenste man, zegt God. Maar Ezechiël altijd maar weer: mensenkind. Terug - terug. Niet meenemen, inzegenen, terug - terug. Altijd terug. Zelfs Ezechiël, die uitmuntende profeet.

En zo was het ook met Johannes de Doper, die grote profeet op de scheiding van Oud en Nieuw Verbond.

We overdenken dan: 1^e de roeping tot
 2^e het ontdekkende in
 3^e het aandrijvende door de prediking van Johannes de Doper

Zingen: Psalm 119:69 en 88

In die dagen kwam Johannes de Doper.

In welke dagen? De kanttekening zegt: in het 15^e jaar van keizer Tiberias, als Christus omtrent 30 jaar oud was.

Zeg nu niet: Wat hebben we met Tiberias te maken. Die heidense, Romeinse keizer, toch maar een onbekeerde man. De godzalige kanttekenaren zeggen: alles mee te maken. Want ook Johannes en ook Christus stonden onder de regering van Tiberius. Dat was de wettige overheid Gods.

Dus niet zeggen: maar een onbekeerde man. Paulus zegt tegen Timotheüs: voor alle dingen wil ik dat gedaan worden smekingen, gebeden voor koningen en allen, die in hoogheid zijn. Vóór alle dingen. Ook voor Tiberius. Ook voor Nero. Al verscheurt en verbrandt hij me, vóór alle dingen smeken voor Nero. Hij bekleedt het ambt Gods. En de ambten zijn heerlijk.

Als Christus omtrent 30 jaar oud was. Waarom niet: als Johannes ruim 30 jaar oud is? Want Johannes was een half jaar ouder dan Christus. Het gaat niet om Johannes, het gaat om Christus. In Israël mocht niemand besneden de 30 jaar in het openbaar optreden. Ook Christus niet. Die heeft Zich 30 jaar aan de Joodse instellingen gehouden. Want Hij is gekomen onder de Wet om de Wet te vervullen en alle gerechtigheid te vervullen.

Sommige kindertjes mogen al op 17 of 18-jarige leeftijd optreden. Denk aan Gray en anderen. Gray mocht op 21-jarige leeftijd al naar huis. En Christus moest wachten tot Zijn 30^e jaar. Zwijgen, 30 jaar. Zwijgen om te verdienen en om te verzoenen het spreken van Zijn kinderen.

Opdat het mogelijk zou worden: uit de mond der kinderen lof toebered. Opdat kinderen van 18 jaar de roem en de eer zouden kunnen toebrengen.

In die dagen kwam Johannes de Doper, predikende in de woestijn van Juda. Wat een weg, hè?

30 jaar voorbereiding in de woestijn, want het kindeke wies op en werd gesterkt in de geest en was in de woestijn tot de dag zijner vertoning aan Israël (Luk.1:80).

30 jaar voorbereiding om een half jaar te preken. En hoe!

Zijn preken was kort, maar met een donderende majesteit. Elk woord was een zaak. Je voelde het gewicht. Omdat hij bij God vandaan sprak.

Zo is het nog. Ik noem er maar één: van der Groe, de laatste ziener in Nederland, dat is vast waar, mensen. Ik voel nog soms iets van de kracht en het majestueuze van zijn bediening bij God vandaan.

Zo ook Johannes. Bekeert u. Zakelijk. Bekeert u. Het allernoodzakelijkste en het allernoodzakelijkste. Mag je dat doen, Johannes? Ja, want de roeping van Johannes staat in het Woord: Jesaja 40:3 - Een stem des roependen in de woestijn. Dat is deze Johannes. Bereidt de weg des Heeren, maakt Zijne paden recht.

De wegen in het Oosten waren hobbelachtig en met veel stenen en keien. Als dan de koning zou komen, moest de weg eerst bereid worden, dan moesten die stenen weggehaald worden en de weg begaanbaar gemaakt worden.

Alzo moest Johannes die wegen bereiden in de harten der uitverkorenen Gods, opdat die Grote Koning, Die achter hem kwam, in zou kunnen rijden. Plaatsmakend, plaatsbereidend. Maakt recht in de wildernis een pad, zegt Jesaja, een baan voor onze God. Dat deed Johannes. Zijn roeping stond dus in het Woord. Alles moet dus in het Woord staan.

Want als je hoop, je bekering, je rechtvaardigmaking, je heiligmaking niet in het Woord staat, het zal geen dageraad zien. Al vinden honderd kinderen Gods het mooi en helder en al zeggen ze: "Heb je die al gehoord; daar moet je eens heengaan", het kan best, maar als het niet Bijbels is, is de hoop een hoop der spinnenkoppen en zal vergaan.

Alles moet Bijbels zijn. Ook je roeping. Want je kunt wel wat roepen, maar als je zelf begint, moet je je met je eigen helpen en dan moet je een paar mensen hebben om je op de been te houden. Maar er gaat geen kracht van uit. Bij Johannes wel hoor!

Hoe zag Johannes er uit? Hij had zijn kleding van kemelshaar, en een lederen gordel om zijn lendenen. Dus hij had net zo'n kleding als Elia, ongeveer zeshonderd jaar terug. Dus hij was niet met zijn tijd meegegaan. Eindelijk eens iemand, die niet met z'n tijd is meegegaan - waar zal je het nog vinden!

Als ik soms zie hoe vrouwspersonen er bij zitten, met die korte rokken, dan denk ik: mens, schaam je toch. Moeders soms met zes, zeven kinderen; grootmoeders soms zelfs. Zelfs die volgen nog Parijs. Die gaan nog met de tijd mee. Maar je moet niet met de tijd mee. Je moet met God mee. Rokken, die twintig jaar geleden een hoer nog niet durfde te dragen, daar lopen nu onze meisjes, moeders en grootmoeders mee. Genoeg. Johannes had dezelfde kleding als Elia zes eeuwen terug.

En zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honing, uit de woestijn en de struiken van Judea. Geen gebak, geen patat, maar sprinkhanen. Dat is niet zo lekker, mensen. Maar dat was goed, dat keurde de Heere dertig jaar goed voor Johannes.

En toen hij na dertig jaar ging spreken, toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem en geheel Judea en het gehele land rondom de Jordaan. Stromen volks. Dominees waren er toen genoeg, je struikelde erover, je kon er wel tien krijgen, maar iedereen voelde: dit is iets bijzonders.

En zijn hele prediking bestond hierin: bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Maar de majesteit lag er op en in, daar ging kracht van uit, dat voelde je direct. En het gaf hem niets of Herodes er stond of een Romeinse soldaat of een weduwe, hij preekte altijd: bekeert u, bekeert u.

Hij doopte degenen, die hun zonden beleden; de doop der bekering. Die beleden dat hun zonden hun van harte leed waren, als zijnde het grootste kwaad, en die oprecht beloofden hun leven te beteren en de zonden te vlieden. De doop der bekering.

Het was de bekering niet, maar het wees op de bekering en het water zag op de bekering.

2^e Puntje.

Dan komen ook valse Farizeeën en Sadduceeën tot zijn doop. Waarom?

Die voorgangers zagen hun mensen weglopen en naar Johannes gaan. Dat viel natuurlijk niet goed; en om nu te kunnen zeggen: wij zijn ook voor Johannes, wij horen hem af en toe ook graag en we zijn zelfs door hem gedoopt, kwamen ze tot hem om hun mensen te kunnen houden.

Ik heb eens gehoord van een dominee, rechtzinnige dooie man, dat hij zelfs bij het onkerkelijke volk (dertig jaar geleden) veel kwam op de gezelschappen; niet uit heilbegeerte, maar uit en zekere slimmigheid. Zo ook hier.

Maar dan moet je niet bij Johannes zijn. Die keek dwars door je heen, want die zag bij God vandaan. Gij adderengebroedsel, zegt hij, listige slangen. Die man had geen mensenvrees. Dat is de oorzaak dat we nu zo in het stikkeduister verkeren.

Mensenvrees, zondeliefde, eigenliefde, wereldliefde en al die liefdes buiten God. Maar Johannes had geen mensenvrees, maar ontzettend veel Godsvreze.

Wie heeft u aangewezen te vlieden van de toekomstige toorn? Wie heeft u dat bekend gemaakt? Waar is dat begonnen: zonde, zonde, schuld, schuld, oordeel, oordeel?

Verklaren jullie me eerst je begin eens! Wat doe je anders hier? Wie heeft jullie dat bekend gemaakt en aangezegd? Wanneer en waar is het begonnen? Wanneer is je alles de dood geworden? Wat was je laatste preekje voordat je hier heen kwam?

Heb je verteld, dat er door jullie schuld al duizenden in de verdoemenis liggen?

Dat je ze verleid hebt? Zo niet, wat doe je dan hier om je te laten dopen?

Je voelt toch wel, mensen, dat houd je niet. Zo'n ontdekkende leer, zo'n afsnijdende en ontblotende waarheid, daar loop je op den duur toch bij vandaan.

Een enkeling bleef er maar staan. Die moesten het goedkeuren. Die werden liever door Johannes verdoemd, dan door die Farizeeën verzoend.

Maar die Farizeeërs houden dat niet, die moeten bekeerd kunnen blijven, maar geen adderengebroedsels.

Brengt dan vruchten voort der bekering waardig. Ik moet het eerst zien, zegt Johannes, aan de vruchten wordt de boom gekend. En meent niet bij u zelve, want ik zie jullie wel denken, maar zeg nu niet: wij hebben Abraham tot een vader, wij zijn verbondskinderen en de beloften zijn voor ons. Want ik zeg u, dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken.

Sommigen zeggen, dat Johannes hier zag op de stenen bij de Jordaan, die Israël had opgericht na de doortocht. Sommigen denken dat hij andere stenen bedoeld heeft en weer anderen denken, dat hij op die Romeinse soldaten heeft gedoeld, die ook onder zijn gehoor waren.

Die waren zeer heldhaftig, die leefden voor drinken en vrouwen, en verder vechten tot de dood toe; het waren mannen van ijzer, koper en staal, als het ware stenen van kracht en geweld.

Het is heel goed mogelijk. Abrahams zaad buiten gesloten en Romeinen kinderen van Abraham.

En dan wendt hij zich weer tot die gedoopten: en ook is alrede de bijl aan de wortel der bomen gelegd; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen.

Bijlwonden en brandwonden voor die gedoopten. Want het moest nog helemaal beginnen. De weg moest nog bereid worden. Niet: houd maar moed, volkje hier en volkje daar.

Nee, bijlslagen en brandwonden, ontdekkend en plaatsmakend. Want ik doop u wel met water tot bekering, maar Die na mij komt, zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen. Ik ben maar een mens, maar Hij is God uit God; ik doop met water, maar Hij met vuur, dat gaat door. Ik ben maar een mens, maar Hij is hartenkenner en nierenproever.

Wiens wan in Zijn hand is. Een wan is een werpschop. Daarmee werd het kaf opgeworpen, tesamen met het graan. Het graan viel door de zwaarte terug en het kaf waaide weg door de wind.

Hij zal Zijn dorsvloer, de zichtbare kerk, doorzuiveren. En Zijn tarwe in Zijn schuur brengen. Die worden thuis gebracht. Maar dan moet het Zijn tarwe zijn, kinderen Gods in Christus hoor, door een geschonken geloofsvereniging.

En het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden. Dat zal Christus doen. Die is hartenkenner, zegt Johannes, ik niet.

Dat is een preek voor de gedoopten, die hunne zonden hebben beleden. Als je dan nog niet wegloopt, moet er toch wel iets anders zijn. Dat is niet: Geloof jij het van mij, dan geloof ik het van jou.

Dat is getrouwheid - dat is separatie. Om dat nu goed te keuren, hè, verbrand te worden tot de ere Gods, hallelujah.

Want God wordt verheerlijkt, zowel in de verdoemenis der goddelozen als in de zaligheid der uitverkorenen. En het gaat niet om de bekering, maar het gaat om God, als Die maar verheerlijkt wordt. Geen lieve Jezus om je te verzoenen. Geen hemelzoekers, geen gelukzoekers. Met Jezus verzoend zogenaamd, altijd gedacht, en straks door God verdoemd. Maar door Jezus verdoemd als kaf, dan zou je nog met God verzoend kunnen worden, zaligmakend in Christus.

Nu geloof je toch niet, dat die gedoopten zich bij tarwe rekenen, hè? Die staan daar als kaf, waardig om verbrand te worden. Dan, wat dan?

Toen kwam Jezus, staat er. Dan wordt het precies tijd voor een heenwijzing: ziet het Lam Gods, dat de zonden der wereld, van de hele wereld, die hier van binnen zit, wegdraagt. Toen, niet eerder, toen kwam Jezus.

Dan wordt het tijd voor een ontsluiting. Eerst helwaardig, en dan komt Jezus.

Zo moest Johannes de weg bereiden. Maar een half jaar later. Wat een weg, hè?

Dertig jaar voorbereiding, oefening in de woestijn. Dan een half jaar preken en dan de gevangenis in.

Drie maanden voor zijn geboorte keek hij al dieper dan zijn godzalige moeder Elizabeth. Want als de groetenis van Maria, die Christus droeg, want het gaat niet om Maria, het gaat om Christus, als die bij Elizabeth in de oren klonk, zo sprong het kindeke Johannes van vreugde op in haar buik.

toen het bij zijn moeder pas in de oren zat, zat het bij hem al in zijn hart, drie maanden vóór zijn geboorte. En drie maanden vóór zijn dood stuurt hij enkele discipelen van hem vanuit de gevangenis naar Jezus: Zijt Gij Degene Die komen zou, of verwachten wij een andere? Ook een stuk, hè?

Hij had Hem aangewezen en verklaard als het Lam Gods; hij had gezegd: Hij moet wassen en ik minder worden. En nu: Zijt Gij het of verwachten wij een andere!

En het antwoord: Zalig is hij, die aan Mij niet zal geërgerd worden!

Dat was Johannes de Doper, van wie Christus Zelf getuigt: die van vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan meer dan hij. Dus hij was meer dan Abraham, Mozes, Hanna, Samuël en David.

Maar vanwege de aanvechtingen, bestrijdingen en tormenten: of verwachten wij een andere? Op het kantje af niet geërgerd. Hij is binnen, hoor, het was een kind. Maar nauwelijks (hoewel zeker), nauwelijks zalig.

En zijn einde? De goddeloze dochter van Herodias, de vrouw van de broer van Herodes, eist het hoofd van Johannes de Doper op een schotel.

De man had nooit geen ijdelheid gezien, was nooit in de stad, maar heel zijn leven in de woestijn geweest, en nu voordat hij wordt thuis gehaald, moet hij nog onthoofd worden.

Dat was het leven van Johannes de Doper, de vriend des Bruidegoms, wiens lust het was de Bruidskerk tot hare Bruidegom te brengen.

Je begrijpt toch wel, dat onder zo'n leer de Farizeeën het niet konden uithouden en wegliepen, hoewel ze voordeden alsof ze het er mee eens waren. Adderengebroedsels. Ik heb eens een man een hand gegeven, toen ik wegging. Hij zei: dominee, ik hoop dat u gauw weer eens terug komt. Maar de vijandschap vlamde uit zijn ogen. Je zag het branden; maar toch terugkomen, met z'n mond, maar in z'n hart brandde het.

Mijn ouderlingetje, dat een jaar of vier geleden gestorven is, vroeg wel eens in z'n voorgebedje in de consistorie: zouden er vanmorgen vuurvlammen van de kansel mogen komen; mag het spatten van vuurvonken. Al moeten wij dan allemaal verbranden, als U maar verheerlijkt wordt. Dat is wat anders.

We gaan langzamerhand eindigen.

Nog een enkel woord tot de weduwe. Hoe staat het van binnen? Wat hebt u een tijd en een dagen om ondertrouwd te raken in gerechtigheid. Als dat nog niet gebeurd is, mocht dat nog gewerkt worden. Dat het maar niet in verharding mocht vallen.

Uw aardse man krijgt u nooit meer terug. Maar als u ondertrouwd zou raken in gerechtigheid, dan zou het verlies van deze man bij wijze van spreken haast niet genoemd mogen worden bij de winst van Hem.

Dan zou het kunnen gebeuren, dat u door de straten van Waardenburg liep te huppelen van blijdschap. En als ze dan zouden vragen: Wat is uw Liefste meer dan een andere liefste? Dan zou u kunnen zeggen: Mijn Liefste is blank en rood, en Hij draagt de banier boven tienduizenden. Dan zou u zaligmakend ervaren Psalm 68. Die weduwen haar recht (in Christus) verschaft.

En familieleden, gij hebt een broer, zwager, kortom een familielid verloren. Die band wordt nooit meer geheeld. Maar er is een volk, al zou dat honderd broeders verliezen, die houden hun oudste Broeder altijd over. Zoek dan geestelijke banden te krijgen met Christus. Hij kan wonden helen, die nooit meer geheeld kunnen worden.

En gemeente, de vorige maal hebben we geprobeerd u te waarschuwen door te zeggen dat u het nieuwe jaar misschien niet meer haalde. En het is vervuld: hier zit de weduwe. Die was toen ook in het midden, haar overleden man ook.

In de eerste plaats van Godswege, maar ook namens de weduwe en namens haar overleden man die nog uit de groeve der vertering in Waardenburg tot ons spreekt nadat hij is gestorven, bidden wij u, bekeert u, laat u met God verzoenen. Want de bijl ligt ook al aan uw levensboom.

De tarwe komt in de schuur, het kaf in het vuur.

Wie van ons zal de eerste zijn? God heeft de oudste niet genomen de vorige keer, een man in de kracht van zijn leven. Zal het nu een jngen of een meisje, een kind zijn? Zal ik het zijn? Zult u het zijn?

Sheppard zegt: een onbekeerd mens hangt als aan een verrotte draad boven de rampzaligheid. Aan een touw boven de afgrond is al gevaarlijk, een koord nog gevaarlijker, een draad, ja een verrotte draad. En daar loopt u op, daar rijdt u op. Daar hangt uw bedje aan, daar hangt uw leven aan.

En als hier nog enig kind van God zou mogen zijn, uw leven hangt, nee uw leven hangt niet, maar uw leven is met Christus door koorden der liefde verbonden.

Geef dan eeuwig eer, die God en Heere. Om u draait alles hier nog; daarom staat de aarde nog.

Het kan nooit lang meer duren.

Tenslotte, gij onbekeerde, nog één keer zullen we proberen te vragen: Heere, bekeer nog tot U, uit genade alleen. Amen.